

Рабочы

Дзвінскага памежжа

12 - 18 ліпеня 2001г

Тэл./факс у Верхнядзвінску: (02151) 2-25-08

Наклад 250 ас. № (25)62

АД ПАДЗЕІ
ДА ПАДЗЕІ

ВЫБАРЫ

Адбылося чарговае паседжанне раённай камісіі па выбарах Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь. Яе члены вывучалі артыкул 61 Выбарчага кодэксу Рэспублікі Беларусь аб парадку прыёму падпісных лістоў ад членаў ініцыятыўных груп за вылучэнне кандыдатаў у прэзідэнты краіны. Зацвердзены план работы і графік дзяжурстваў камісіі.

Прадстаўнікі недзяржаўных грамадскіх арганізацый раёна, што ўваходзяць у склад Каардынацыйнай Рады на назіранні за выбарамі, абмеркавалі ход выбарчага працэсу ў раёне. Было адзначана, што значных парушэнняў і перашкод з боку раённых уладаў на этапе збору падпісаў за вылучэнне кандыдатаў у прэзідэнты краіны не выяўлена. Разам з тым, без дробных хібаў усё ж не абыходзіцца. Так старшыня аднаго з сельсаветаў раёна запатрабавала ад члена ініцыятыўнай групы па зборы падпісаў за М.Чыгіра паведаміць колькасць грамадзян, якія гэтыя падпісы паставілі. Між тым, абавязак сельвыканкаму — толькі заверыць падпіс члена ініцыятыўнай групы. У іншым сельскім Савеце адмовіліся ставіць пячатку, спасылаючыся на тое, што пасведчанне члена ініцыятыўнай групы за вылучэнне В.Цярэшчанкі падпісанае не старшынёй Цэнтрвыбаркаму краіны, а кімсьці з яе намеснікаў. Усе гэтыя канфліктныя сітуацыі пакуль што вырашаюцца аператыўна, без складання пратаколаў аб парушэннях. Напрыканцы паседжання сябры Каардынацыйнай Рады прынялі зварот да жыхароў Верхнядзвіншчыны, у якім заклікалі іх прыняць актыўны ўдзел у назіранні на прэзідэнцкіх выбарах.

УЗНАГАРОДЫ

За актыўную плённую працу, значны ўклад у развіццё краязнаўства ў раёне і ў сувязі з 70-годдзем з дня нараджэння Ганаровай граматай раённага выканаўчага камітэта ўзнагароджаны дырэктар Валынецкага дзяржаўнага краязнаўчага музея імя Я.Д. Чэрскага Барыс Філіпавіч Шымук.

За актыўны ўдзел у грамадскай працы і ў сувязі з 55-годдзем з дня нараджэння старшыня райвыканкаму падпісаў распараджэнне аб уручэнні падзячнага пісьма начальніку раённай інспекцыі рыбааховы, намесніку старшыні раённага савета ветэранаў Васілю Іосіфавічу Рудому.

У шырокую плынь ператварыліся ручайкі пілігрымаў да святыні з святыняў усяе Беларусі — храму Будслаўскай Божай Маці. З кожным годам шырыцца слава гэтае бажніцы і на Верхнядзвіншчыне. Сёлета з нашага раёну перад алтарамі ў Будславе кленчылі ўжо больш як сотня нашых землякоў.

Багамольцаў на Мядзельшчыну везлі два аўтобусы, некалькі прыватных аўто, нехта дабіраўся цягнікамі, а група дзяцей і моладзі на чале з айцом Вячаславам Пялінкам адолелі тыднёвую пілігрымку пешаком. Хлапчкі, з якімі давялося размаўляць у Будславе, прыкметна пасур'эзнілі, узмужнелі. Дзесяткі верстаў і штодзень у летнюю спеку, паходныя начлегі, адпаведны побыт, маленні і гутаркі на глыбокія тэмы, сустрэтая на шляху людская любоў і прыязнасць, воблік Радзімы — разлогі, лясы і азёры, прыдарожныя крыжы і капліцы — усё гэта адбілася ў юных вачох і сэрцах і, несумненна, прарасце ў душах высакароднымі парасткамі чысціні, веры і чалавечнасці.

А ў самім Будславе было як ніколі людна і як заўжды ладна. Храмавы гмах канчаткова адрэстаўраваны, глядзіцца велічна і святочна. У суседніх шаліках шырокі выбар абразоў, календароў, паштовак і кніг пра Будслаўскую святыню, тысячы і тысячы людзей могуць адначасова і памаліцца, і падсілкавацца. Асвечаную ж вадзю тут бяруць з агромністай чыстэрны на два дзесяткі крапаў. Дзесяткі святароў адначасова спавядаюць вернікаў, несканчоны паток пілігрымаў укленьчыўшы рухавішча за алтар з цудадзейным абразом Будслаўскай Божай Маці ў абдоймы найстаражытнейшай святыні — капліцы, пабудаванай стагоддзі таму ў тым месцы, дзе з'явілася колісь перад людзьмі Панна Марыя.

Велічнасць і значнасць фесту падкрэслівае прадстаўніцтва духоўных асоб: больш за сотню святароў, усе беларускія біскупы, кардынал Свёнтак, папскі нунцый Грушоўскі. Уначы і ўдзень — цэлыя суткі без перапынку ідуць маленні, спектаклі, спевы. Моладзь перад вялікім пад'ёмам у святле ліхтароў, узняўшы рукі ўгору і пабраўшыся імі, гойдаецца, скача пад рытмы песень, падпявае, падхоплівае прыпеўкі: "Вітай, Марыя, ласкі поўная!"

Тысячы людзей прагна ловяць кожнае слова павучанняў, такіх простых, глыбокіх і разумелых. Далучаны мудрасцю да Бога, святары высокага рангу як запаведз перадаюць пастэ галоўнае з галоўнага ў Хрыстовым павучанні: "Бог ёсць Любоў. Любіце адно аднаго, і перад вамі адчыніцца неба!" І ўрэшце ты ўжо пе-

АСВЕЧАНЫЯ БОЖАЮ ЛАСКАЙ

растаеш дзівіцца, калі нехта бярэ цябе за руку, і сам цягнешся да іншага, і тысячы людзей, паяднаныя духам, паўтараюць клятвы вернасці і веры. Калі ж апоўначы з храма выліваецца і запаланае вуліцы шырокая вогненная з свечак рака — душа ўзлятае ў любові і гордае радасці: не, не згінула святло ў нашых душах, не згіне ў паняверцы гэткай народ!

Пра Будслаў над светлай Сэрваччу-ракой можна расказаць бясконца, але лепш пайсці да яго, пабачыць і адчуць. На зваротным шляху я задаў спадарожнікам толькі адно пытанне:

— Што прывяло Вас сюды, да Бога?

І мне адказалі:
— Не задумвалася. Гэта проста як покліч душы. Мы з мужам тут штогод. Нясем сюды свае надзеі, падзякі да Божэе Маці за ішчасце жыццё (Наталія Л.).

— Два гады таму я адчуў, што мне трэба ісці ў касцёл. І я пайшоў. Зарыз без Бога не раблю ні кроку. З ім у маё жыццё прыйшло святло (Міхаіл В.).

— У кожнага з тысяч тут сваё, інтымнае. І ў той жа час ува ўсіх — адно агульнае — Любоў. Я шукала гэ-

тае Любоў і знайшла яе, жыў у ёй, праз яе бачу свет, праз яе навучылася дараваць (Часлава П.).

— Мярне мама вазіла ў касцёл ажно ў Краславу з пяці год. Дзесяць у раннім юнацтве не без "дапамогі" школы былі "хістанны сумленні". Зараз я назаўжды з Богам, ікнуся ўдасканалвацца, шмат чытаю, не-

дзясяты высокімі бачу веды і філасофію каталіцкіх святароў. Ісці да Бога можна бясконца (Генадзь М.).

А.БУБАЛА.

На здымках: уверх — храм Будслаўскай Божай Маці; кардынал Свёнтак падчас набажэнства.

УЗДЫМАЮЦА ВЕЖЫ

Як мы паведамлялі, дзякуючы настойлівасці айца Томаша, які знойшоў сведчанні колішняга вобліку Верхнядзвінскага касцёлу, не так даўно ў горадзе была распачата рэнавацыйная праца па падвышэнні касцельнае вежы. Старыя фотаздымкі сведчаць, што вежа-званніца храму раней была страйнейшай, вышэйшай яшчэ на адзін ярус. Надоечы дрысенцы сталі сведкамі гістарычнай падзеі — пад'ёму касцельнае вежы, што і зафіксаваў на фотаздымку наш карэспандэнт.

У Верхнядзвінску падпіску на газету «Рабочы» можна аформіць па адрасе: вул. Заводская, д. 10, раённая арганізацыя «Камітэта абароны правоў працоўных»

П.П. Казлоўскі падчас сустрэчы ў «Рубоне»

ВІЗІТ МАГЧЫМАГА КАНДЫДАТА

Яшчэ адзін з магчымых кандыдатаў на пасаду прэзідэнта краіны наведаў на мінулым тыдні Верхнядзвіншчыну. Гэтым разам да нас завітаў Павел Паўлавіч Казлоўскі.

Нагодой для прыезду стала вырашэнне арганізацыйных пытанняў па зборы подпісаў на Верхнядзвіншчыне за вылучэнне яго кандыдатуры на маючых адбыцца прэзідэнцкіх выбарах. Акрамя гэтага, Павел Паўлавіч, гаворачы ваеннай мовай (усё ж былы міністр абароны), праводзіў «рэкагнасцёрку» перад пачаткам агітацыйнай кампаніі. Падчас размовы ў «Рубоне» з актывістамі недзяржаўных грамадскіх арганізацый раёна гасць адказаў на шматлікія пытанні прысутных. П. Казлоўскі асоба ў нашай краіне вядомая, аднак, як высветлілася падчас сустрэчы, дрысенцаў цікавяць не толькі палітычныя погляды прэтэндэнта на высокую пасаду, але і факты, звязаныя з яго асабістым жыццёвым шляхам. Таму ніжэй мы знаёмім нашых чытачоў з кароткімі біяграфічнымі звесткамі аб адным з магчымых кандыдатаў ў прэзідэнты краіны.

Павел Паўлавіч Казлоўскі нарадзіўся 9 сакавіка 1942 года ў беларускай сям'і на Брэсцшчыне, у Пружанскім раёне, пятым дзіцяці. Бацька служыў у Чырвонай Арміі і ў сакавіку 1945 года загінуў пад Кенігсбергам. Маці адна вырастала пяхотца дзяцей. Браты і сёстры зараз жывуць і працуюць у Брэсцкай вобласці. У 1961 годзе Павел Каз-

лоўскі паступіў у Ташкенцкае Вышэйшае агульнавайскавое вучылішча і скончыў яго з адзнакай. Выпускнік Акадэміі імя Фрунзе і Акадэміі Генеральнага Штабу. Прайшоў шлях ад камандзіра ўзвода да начальніка штаба Беларускай ваеннай акругі. Ён першым у Беларускай Арміі атрымаў званне генерал-палкоўніка. Служыў ваенным саветнікам у Анголі і іншых «гарах кроек». Знаходзячыся на вышэйшых камандных пасадах набыў вялікі адміністрацыйна-гаспадарчы вопыт. У красавіку 1992 года Павел Казлоўскі стаў першым міністрам абароны незалежнай Рэспублікі Беларусь. Мае ўрадавыя ўзнагароды. Жанаты. Мае траіх дзяцей, чацвёра ўнукаў. Зараз з'яўляецца прэзідэнтам Грамадскай арганізацыі «Міжнародны фонд рэабілітацыі здароўя былых ваеннаслужачых» (БелРос). Гэта арганізацыя створана грамадзянамі Рэспублікі Беларусь і Расійскай Федэрацыі з мэтай спрыяння сацыяльнай рэабілітацыі былых ваеннаслужачых, якія праходзілі службу ва ўмовах эксплуатацыі аб'ектаў з павышаным радыяцыйным ці электрамагнітным выпраменьваннем і ліквідацыі аварый з экалагічна шкоднымі наступствамі.

П.ЕРМАЧКОЎ.

НАПІСАНАЕ ЗАСТАЕЦЦА

Кніга «Памяць» нарэшце дачакалася ўрачыстага бенефісу – апошнім днём чэрвеня ў раённым доме культуры адбылася яе прэзентацыя. Для ўдзелу ў мерапрыемстве прыехалі прадстаўнікі рэдакцыйнай калегіі і выдавецтва, чальцы раённай камісіі, асобы з уладных колаў, пісьменнік Сяргей Панізнік.

Варта зазначыць, што па адвядзеным часе, шырынёй ўласна прэзентацыі раённае мерапрыемства выглядала занадта сціпла, больш сціпла і павярхоўна, чым у любой сельскай школы або бібліятэцы. Чаканая задоўга серыя мерапрыемстваў з прэс-канферэнцыяй і дыскусіяй, экскурсіямі, выставамі, вялікім канцэртам, продажам выдання не была ажыццэўлена, бо гэты план нават не ставіўся на абмеркаванне ў райвыканкаме. Кажуць, што ізноў бракавала бюджэтных грошай, якія раз за разам выдаткоўваюцца на шматлікія фестывалі, святы ды юбілей. Нечым, урэшце, мы мусім ахвараць. Кніга «Памяць» падыйшла для гэтага якраз. Яна і пісалася амаль на голым энтузі-

язме, і прэзентавалася па раёне з ініцыятывай і сіламі самых энтузіястаў (найперш, дырэктара ЦБС Валянціны Крук). Таму ўрэшце раённая «прэзентацыя» кнігі прайшла ў «кампое» з святкаваннем Дня незалежнасці, дня вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў і нават з провадамі хлопцаў у армію.

Значнасць усіх гэтых падзей прагучала моцным уражальна-шчымлівым сцэнічным уступам (рэжысура Васіля Казлова). У прыціхлую залу ўварвалася Вайна. Узрушаныя глядачы нават не асмеліліся на апладысмэнты, бо яны парушылі б урачыстую святасць моманту.

(Заканчэнне на стар. В).

ЖАНОЧАЯ КАНФЕРЭНЦЫЯ

Надоечы восем жанчын рознага узросту з Верхнядзвіншчыны пабывалі ў Віцебску на канферэнцыі «Жанчына і грамадства: праблемы і шляхі іх вырашэння». Праводзілі яе прадстаўнікі грамадскага аб'яднання «Беларускі жаночы рух «Адраджэнне Айчыны» Т.Ваніна – старшыня аб'яднання і З.Ганцук – яе насмеснік. Сёння сваімі ўражаннямі ад паездкі, пачутым і ўбачаным падчас канферэнцыі дзеліцца з нашым чытачом адна з яе ўдзельніц.

Мы праслухалі лекцыю кандыдата філасофскіх навук Ірыны Сідорскай на тэму: «Жанчына і палітыка». Лектарка адзначыла, што ў асноўным існуе толькі дзве праблемы жанчын у палітыцы. Але яны (праблемы) пераўтвараюцца ў «каменную сцяну», альбо ў «шкляную столь» як кажуць на Захадзе, праз якую жанчыне застаецца толькі пазіраць на недаступны ёй палітычны Алімп.

Першая праблема – нізкі сацыяльны статус жанчыны, грамадскі стрэзатып мыслення (палітыка – не жаночая справа). Другая – павышаная агрэсіўнасць да жанчын-палітыкаў з боку канкурэнтаў-мужчын. Жанчынам яны не хочуць дазволіць дасягнуць большага поспеху, чым дасягнулі самі. Таму жанчына-кандыдат, заўсёды павінна памятаць аб тым, што яна жанчына і не глядзець на сваю палавую прыналежнасць як на недахоп. Толькі яна, як прадстаўніца жанчын-выбаршчыц, у поўнай меры можа прадстаўляць і абараняць іх інтарэсы. Жанчына-палітык, якая не саромеецца таго, што яна жанчына, прымушае дзяржаў-

ных чыноўнікаў разглядаць такія праблемы, на якія мужчыны-палітыкі часцей за ўсё не звяртаюць аніякай увагі. Гэта гвалт у сям'і, аборт, кантрацэпцыя і г.д.

Тацяна Ваніна, гаворачы аб ролі жанчыны ў грамадзянскім аб'яднанні адзначыла, што калі мы будзем сядзець і чакаць, што хто-небудзь забяспечыць нам прыстойны ўзровень жыцця, як гэта ў большасці мы робім зараз, то ў нашым жыцці нічога не зменіцца. Нам самім трэба вымесці смецце з уласнай кватэры. Грамадскія арганізацыі змогуць вырашыць многія праблемы, бо менавіта тут знаходзяцца вытокі грамадскай моцы. Без гэтай крыніцы, без людзей, якія могуць нешта рабіць, змяняць – мы так і застанемся на задворках цывілізацыі.

Дыскусія, адказы на пытанні, пастаноўка праблем і планы іх вырашэння, праца ў групах прайшлі з высокай актыўнасцю ўсіх удзельніцаў канферэнцыі ў цёплай і сяброўскай атмасферы.

Любоў РЫБКАВА,
псіхолог
СШ №2 г. Верхнядзвінска.

Падчас працы грамадскай прыёмнай

ГРАМАДСКАЯ ПРЫЁМНАЯ

У мінулую сераду ў Верхнядзвінскім рэгіянальным інфармацыйна-рэсурсавым цэнтры грамадскіх арганізацый «Рубон» працавала грамадская прыёмная, выезд якой у наш горад быў арганізаваны Віцебскай філіяй Беларускага Хельсінскага камітэту (БХК) у рамках праекту «Права і правы грамадзян», што рэалізуе Місія АБСЕ (арганізацыя па бяспецы і супрацоўніцтве ў Еўропе) у Беларусі.

Асноўнымі наведвальнікамі прыёмнай сталі сябры недзяржаўных грамадскіх арганізацый раёну. Былі запрошаны і прадстаўнікі дзяржаўных устаноў і арганізацый, аднак скарыстаў магчымасць сустрэцца з кваліфікаванымі спецыялістамі толькі галоўны юрысконсульт райвыканкаму А. Герасіменак.

Падчас працы грамадскай прыёмнай прысутныя атрымалі кансультацыі па шырокім спектры юрыдычных пытанняў. Сярод іх: заключэнне працоўнай дамовы, працоўная дамова пры вызначаных умовах, заканадаў-

ства аб занятасці насельніцтва, прадстаўнікі і прадстаўніцтва ў грамадзянскім і адміністрацыйным судовых працэсах. Дрысенцы засталіся задаволенымі адказамі на свае пытанні і выказалі пажаданне, каб выезды грамадскай прыёмнай на Верхнядзвіншчыну сталі рэгулярнымі. І такая дамоўленасць дасягнута з кіраўніцтвам Віцебскай філіі БХК. Аб наступным прыездзе юрыстаў з Віцебску Цэнтр «Рубон» дасць папярэдняе паведамленне праз нашу газету.

Ул. інф.

АКТУАЛІІ

Па дадзеных Камітэту па санацыі і банкрутству, які адследжвае дынаміку развіцця сіндрому неплацяжоў у Беларусі, сітуацыя з неплацежаздольнасцю сярод дзяржаўных камерцыйных арганізацый пагаршаецца. Па выніках працы на 1 студзеня 2001 году неплацежаздольнымі можна было лічыць больш за 50% дзяржпрадпрыемстваў і акцыянерных таварыстваў, якія маюць долю дзяржавы ў статутных фондах. З іх устойліва неплацежаздольных (больш за 1 год) – 67%, і сітуацыя працягвае пагаршацца. Дзяржпрадпрыемстваў занадта шмат. Горш за ўсё справы ідуць у АПК. Зараз на стадыі банкрутства знаходзяцца 10 калгасаў і адзін саўгас.

Як адзначае дырэктар Беларускага НДІ аграрнай эканомікі Уладзімір Гусакоў, бурны працэс рэфармавання сельскай гаспадаркі ў Беларусі пачаўся адразу пасля аб'яўлення суверэнітэту. З 2,4 тысяч сельгаспрадпрыемстваў 900 былі прэаўтвораны ў акцыянерныя таварыствы, кааператывы і г.д., аднак сапраўды рэфармаванымі сталі не больш за 150 гаспадарак. Падаўляючая большасць прадпрыемстваў АПК сёння знаходзіцца на мяжы банкруцтва. Аб гэтым ведаюць усе. Але, на думку В.Гусакова, ля гэтай рысы шмат з іх апынуліся не па ўласнай віне, а ў выніку дэструктыўнай палітыкі дзяржавы. Ён лічыць, што ў гэтай сітуацыі разумней было б вызначыцца, каго датаваць і субсідваць, а астатніх адпусціць на волю, гарантаваўшы ім свабоду прадпрыемальніцкай дзейнасці. У сувязі з гэтым падрыхтавана канцэпцыя двух законаў, якая закране рэформы ў сельскай гаспадарцы, – аб сельскагаспадарчай кааперацыі і аб унітарных прадпрыемствах. Акрамя таго, падрыхтаваны праект указа прэзідэнта аб рэарганізацыі сельгаспрадпрыемстваў, у адпаведнасці з якім прадугледжана працэдура рэарганізацыі і банкруцтва. На падставе праграмы рэфармавання прадпрыемстваў АПК прапанавана 10 мадэляў рэфармавання сельгаспрадпрыемстваў. Адно іх пералічванне выклікае вялікую цікавасць. У ліку першачарговых мадэляў называюцца санацыя праз рэструктурызацыю запычанасці, стварэнне некалькіх унутрыгаспадарчых падраздзяленняў (па тыпу унутрыгаспадарчых кааператываў або аб'яднанняў), стварэнне таварыстваў абмежаванай адказнасці, кааперацыя неплацежаздольных з моцнымі гаспадаркамі (як вядома, у нас калгасы далучаюць нават да прамысловых прадпрыемстваў), стварэнне сялянскіх і фермерскіх гаспадарак, аб'яднанне ў асацыяцыі, перадача ў арэнду юрыдычным ці фізічным асобам, перадача ў арэнду з правам выкупу, далучэнне падраздзяленняў ці прадпрыемстваў да іншых прадпрыемстваў, раздзел маёмасці паміж членамі і стварэнне кааператыву. І толькі апошнім называецца варыянт прызнання сельгаспрадпрыемства банкрутам. Так што шлях да счасця у нас вельмі доўгі...

Паводле
«Беларускага рынку».

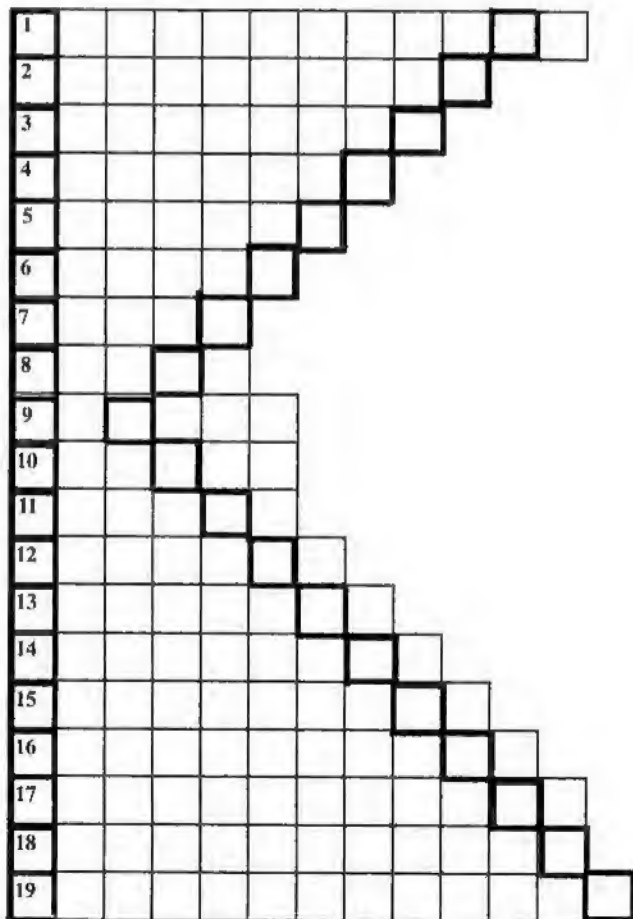
ВІКТАРЫНА

Ад А да Я

Працягваем віктарыну-гігант «Ад А да Я» на прыз Верхнядзвінскай раённай Рады Таварыства беларускай мовы імя Ф. Скарыны. Нагадваем, што вынікі падводзяцца як паэтапна (па пяці заданнях), так і агулам.

На сёння прапануецца крыжаванка, у якой усе словы пачынаюцца на літару «К».

1. Давасная вёска паблізу в. Лакісава. 2. Пісьменнік – партызанскі мемуарыст. 3. Ветэран партызанскага руху, адзін з стваральнікаў музея спецтрады «Баявы». 4. Былы фальварак М. Беніслаўскай і даваенная вёска ў межах сучаснага Бігосава. 5. Самая маленькая птушка нашага краю. 6. Беларускі паэт, у 1950 годзе настаўнічаў у Дрысе. 7. Птушка атрады сокалападобных. 8. Давасны пасёлак бліз вёскі Гарадзілавічы. 9. Ахвярная вёска на Бігосаўшчыне, з вайны не адраділася. 10. Дрэвавая жабка. 11. Былая вёска бліз вёскі Мазурына, археалагічны помнік (курганы). 12. Былы маёнтак М. Паплаўскага і вёска ў межах сучаснага Нурава. 13. Ахвярная вёска на Бігосаўшчыне, існавала да 1986 года. 14. Вёска на рацэ Перамерка, існавала да 1980-х гадоў. 15. Давасная назва вёскі Чапаўскай. 16. Мастак (1910–1991), родам з Валынцаў. 17. Давасны хутар паблізу вёскі Гаўрыліна. 18. Травяністая расліна, карэнне якой «точаць» камяні. 19. Лекавая травяная расліна з жоўтымі кветкамі, расце на сухіх мясцінах. Пры адвiтанні падобная на дзюмухавец.

КУЛЬТУРА

РОК - ТВОЙ ВЫБАР

30 чэрвеня – 1 ліпеня ў Наваполацку прайшоў XII фестываль «Рок-кола-2001».

Адметнасць сёлетняга шоу ў тым, што ўпершыню яно сабрала больш за 30 гуртоў. Прыкметна, што з кожным разам «Рок-кола» пашыраецца і пачынае з мерапрыемства рэгіянальнага узроўню выходзіць на міжнародны. Так, у гэтым годзе на фестываль прыехалі дзве расейскія каманды. Канцэпцыя «Рок-колы» не палягае на тое, каб прывозіць «раскручаныя» гурты. Але ўжо стала добрай традыцыяй, што новыя зоркі ўпершыню загараюцца менавіта ў Наваполацку. XII фестываль беларускай рок-музыкі меў характар мабілізацыйнай кампаніі. Ён прайшоў пад лозунгам «Рок – твой выбар», сцэну ўпрыгажваў сімвал кампаніі – сонейка. Музыкі падчас перапынкаў прамаўлялі адпаведныя слаганы. Фактычна, «Рок-кола» стала адной з самых першых і буйных мабілізацыйных акцый у рэспубліцы. Як паведаміў адзін з арганізатараў, кіраўнік Наваполацкага ЦМІ (цэнтр моладзевых ініцыятыў) «Сварог» Сяржук Балай, мясцовыя ўлады паставіліся да мерапрыемства ў рэчышчы кампаніі «Выбірай» з паразуменнем, а распаўсюд фестываль заахвочваў аддзел культуры Наваполацкага гарвыканкама Аляксей Шчэрбік. У 11 гадзін вечара 30 чэрвеня былі ўжо падведзены вынікі конкурснай праграмы, а на наступны дзень адбыўся кан-

цэрт лаўрэатаў. Імі сталі 10 гуртоў з розных куткоў Беларусі: «Деяние» (Баранавічы, намінацыя «Лепшы бас-гітарыст»), «Теургия» (Наваполацк), Dead March (Менск, намінацыя «Найлепшы гітарыст і ўдарнік»), Jitters (Менск), Бардак House (Белаазёрск, «Найлепшае шоу»), Рок-кі (Орша, «Традыцыйны хард-рок»), «Аварыйнае выйсце» (Мар'іна Горка, прыз за самабытнасць), Madera Hard Blues (Менск, спецпрыз – запіс альбома), БН (Бяроза – прыз за мілагучнасць), The Ravens (Менск, найлепшы вакал). Журы таксама адзначыла госьцей фестывалю, гурты White Night Blues, Garotta, Happy Face, Existe, Stokes.

Паводле ЦМІ «Контур».

НЕВЯДОМЫЯ ФАКТЫ З БІЯГРАФІІ Я.Д.ЧЭРСКАГА І ЯГО СЯМ'І

Працягваем знаёміць чытача з жыццём і дзейнасцю Яна Дамінікавіча Чэрскага, чалавека, які ў далёкай Сібіры праславіў сваю Радзіму – Беларусь. Матэрыял прапанаваў для друку краянаўца з СШ №1 г. Верхнядзвінска.

ЛЁС ЖОНКІ І СЫНА

(Закапчанне). Валерый Шышанаў знайшоў заяву Маўры Чэрскай, што была напісана 27 лістапада 1919 году ў Віцебскі павятовы выканкам, дзе жонка вучонага з крыўдай і горыччу жадае адвесці ад сябе падзэрні ў недабрадзейнасці.

Гэты ўнікальны дакумент мы прыводзім цалкам:

«На падставе патрабавання Высшанскай міліцыі аб падачы звестак аб сабе, — пісала «памешчыца», — паведамляю наступнае: Я, Маўра Паўлаўна Чэрская, дачка селяніна Іркуцкай губерні, была замужам за палітычным ссыльным, ураджэнцам Віцебскай губерні, які адбываў катаргу 6 гадоў, Іванам Чэрскім, пасля вядомым вучоным. За свае выбітныя навуковыя працы ў Геаграфічным таварыстве і па сёння яго імя між іншымі вялікімі вучонымі змешчана на Іркуцкім музеі.

Я была яго неразлучнай памочніцай ва ўсіх падарожжах. Вярнулася з 10-гадовым сынам у Пецярбург, маючы зберажэнні ў суме 1500 рублёў і два вялікіх залатых медалі, якія былі ўручаны мужу Акадэміяй за яго вучоныя працы, не маючы іншых сродкаў для існавання і слабае здароўе. Акадэмія з вялікімі цяжкасцямі дамаглася для мяне пенсіі памерам 33 рублі 33 капейкі. На гэтыя сродкі жыць у Пецярбургу і выхоўваць сына было немагчыма, і я, змясціўшы сына ў Пецярбургскую гімназію, стала аддаваць яму ўсю пенсію, а сама з'ехала ў Віцебск, баючыся патраціць рэшткі зберажэнняў. Мне ўдалося купіць кавалак зямлі з разбуранымі дамамі на ўскрайку. Тут да мяне далучыўся дачка сваяк мужа, сын палітычнага, М.Ф. Загорскі, які выправіў разбуранае. З той пары, на працягу 13 год, мы працавалі разам, карыстаючыся крэдытам ад людзей, якія нам верылі, што дало нам магчымасць прывесці дамы ў прыстойны выгляд. Нарэшце ў 1911 годзе мы абмянялі фальварк Казімірова Аршанскага павету Высшанскай воласці на 180 дзесяцін дрэннай зямлі, узяўшы для гэтага 10 000 рублёў банкаўскага крэдыту. Купчая была зроблена на маё імя ў сувязі з тым, што Загорскі па законе не меў права набыць зямлю.

Сваякоў у мяне няма ніякіх. Адзіны сын Аляксандр па заканчэнні ўніверсітэту ў 1909 годзе быў кансерватарам музея ва Уладзівастоку, а потым з'ехаў на Камандорскія астравы. З той пары, больш за 10 гадоў, я не маю аб ім ніякіх звестак, а жонка яго Марыя Мікалаеўна Чэрская з сынам знаходзяцца ў Гарадку, дзе яна працуе загадчыцай дзіцячага садка Ліпкі.

У палітычных адносінах я беспартыйная, зараз мне 75 год (згодна з вядомай датай нараджэння, М.П. Чэрскай было тады 62 гады. — В.Ш.).

Дзякуючы ўсяму вышэй-выкладзенаму, пададзенаму летас у Аршанскі выканкам і водгуку двух пасялковых камітэтаў, мяне пакінулі на месцы, дзе я і зараз жыю, займаючыся

Аляксандр Чэрскі.

земляробствам і аказваю мясцовым сялянам урачэбную дапамогу, якая хоць і не прафесійная, але прыносіць істотную карысць.

М. Чэрская.

Аб тым, як складалася жыццё М.Чэрскай на Віцебшчыне пасля «рэгістрацыі», вядома няшмат. Але В.Шышанаў сцвярджае, што згодна з успамінамі Маўры Паўлаўны, якія адносяцца да 1925 году, зямлю ў яе адабралі, пакінуўшы пры гэтым толькі «працоўную норму» ў цэнтры хутару. Жонка сына Маўры разам з унукам у гэты момант жыла ў Воршы, дзе служыла ў Аршанскім музеі.

Агульнавядома таксама, што Аляксандр Чэрскі пры дзіўных абставінах быў забіты ў 1921 годзе на Камандорскіх астравах. Сама Маўра Паўлаўна ўсё ж зноў стала атрымліваць пенсію з 1926 года.

У 1935 годзе ўсё сямейства Чэрскіх пераехала ў Растоў-на-Доне. Прычым нястомная Маўра Паўлаўна, маючы ўжо вельмі сталы ўзрост, працягвала працаваць. Яна вяла гурткі юных аматараў геаграфіі, удзельнічала ў экскурсіях школьнікаў па родным краі, чытала лекцыі, а таксама вяла працу па апісанні геаграфічных фондаў Растоўскага краянаўчага музея.

Памерла М.П. Чэрская 18 снежня 1940 года ў Таганрогу ў доме састарэлых вучоных.

У Растове-на-Доне ў яе гонар устаноўлена мемарыяльная дошка.

ЗАКЛЮЧЭННЕ

Колькі будзянныя нашчадкі не займаліся вывучэннем жыцця і дзейнасці Яна Дамінікавіча Чэрскага і яго сям'і, папэўна для дапытлівых даследчыкаў-біяграфістаў заўсёды знойдуцца ўсё новыя матэрыялы, цікавыя дакументы, а можа і ўспаміны сваякоў і сяброў. Напрыклад, што здарылася з жонкай Аляксандра Чэрскага і ягоным сынам? Можна, яны жывыя да гэтай пары?

Ды і як загінуў Аляксандр Чэрскі, таксама было б цікава даведацца.

Безумоўна, яшчэ шмат «белых плямаў» у біяграфіі Чэрскага. Адно бяспрэчна: Чэрская вельмі моцна звязаны з роднай зямлёю і Расіяй. І не толькі вучоная, але і простыя людзі гэтых дзяржаў назаўжды запамінаць самаадданую працу сям'і Чэрскага на развіццё навукі.

РАСКЛАД ВЫЯЗДНОГА ПРЫЁМУ ГРАМАДЗЯН СТАРШЫНЯМІ РАЙВЫКАНКАМУ І РАЙСАВЕТУ, НАМЕСНІКАМІ СТАРШЫНІ РАЙВЫКАНКАМУ НА ІІІ КВАРТАЛ 2001 ГОДУ

- 16.08. І.М. Палачанін, старшыня райвыканкаму – в. Боркавічы.
- 27.07. І.С. Марачкоўская, старшыня райсавету – в. Лявонішана.
- 25.07. А.В. Марэйка, першы нам. старшыні райвыканкаму – в. Валынцы.
- 20.09. Л.А. Красоўская, нам. старшыні райвыканкаму – г.п. Асвея.
- 28.09. В.Я. Якаўлеў, нам. старшыні райвыканкаму – в. Шайцерава.
- 31.08. І.І. Грачуха, нам. старшыні райвыканкаму – в. Сар'я.
- 26.09. Э.В. Аржанік, нам. старшыні райвыканкаму – в. Каханавічы.

НАПІСАНАЕ ЗАСТАЕЦЦА

(Заканчэнне. Пачатак на стар. Б).

Потым "пайшоў" блок кнігі "Памяць", на які было адведзена недзе дваццаць хвілін. "Дакладчык" – намеснік старшыні райвыканкаму У. Якаўлеў і арганізатары і стваральнікі кнігі – выступоўцы падкрэслілі значэнне ўнікальнага выдання, яго ролю як летапіснай эстафеты ў будучыню. Укладальнік кнігі А. Бубала, назваўшы яе пашпартам ці люстэркам Верхнядзвіншчыны, напрыканцы выступу сказаў, што кніга "Памяць" пісалася шчыра, і хаця яе асобныя раздзелы адрэтушаваны ў ружовых тонах, яна застаецца дакументам сваёй эпохі. Змяняцца валадары, будуць у нас іншыя сцягі і гімны, але вечнай будзе гэтая зямля, і тыя, хто будзе жыць на ёй, заўсёды будуць звяртацца да тых двух тамоў, што нарадзіліся на сутыку тысячагоддзяў, каб дайсці да сваіх каранёў. Дыпламы ўжо зараз могуць пачытаць тое, што засталася "за бортам" і што, спадзяемся, убачыць яшчэ свет у трэцім томе.

Трэцяя частка вечарыны аніак не дастасавалася ні да аб'ёмнай тэматыкі, ні да чырвоных дат. Першай у канцэрце, прысвечаным Дню незалежнасці, прагучала песня "Господа офицеры", затым пайшла расейская папса. Як кажуць, каментарый не пат-

рэбны. І толькі напрыканцы выйшаў на сцэну народны ансамбль "Ярыца" з вянкам беларускіх песень. Як адзначыў абсалютна нейтральны назіральнік – малады шафёр з Мінску, самым незабыўным ва ўсёй вечарыне для сталічных гасцей і яго асабіста сталася менавіта "Ярыца" і найперш яго зорка і рухавік Мая Рубель.

Варта адзначыць таксама, што кніга "Памяць", мяркуючы па запытаных людзей, ужо сталася бібліяграфічнай рэдкасцю. Штотым даводзіцца чуць ад зацікаўленых: "Дзе купіць кнігу "Памяць"?". Падзея, што сістэма "размеркавання" гэтага выдання з райвыканкамаўскім тысячным рэзервам недасканалая. Дзесяці тамоў ужо разыходзяцца па руках шматлікіх гасцей раёну, што ў большасці можна лічыць раўназначным спісанню ў макулатуру; зацікаўлены ж чытач часцяком мусіць стаць на чарзе ў бібліятэку. Не бачна ўнікальнага выдання і на паліцах былой кнігарні, загнанай у чарговы кут чужой гандлёвай залы. Там вітрыны забітыя бліскучай зратычна-магічна-мяшчанскай рускамоўнай "масоўкай", праз якую, нібы ў нашым тлумным жыцці, крэўнае Памяці аніак не прабіцца.

І ўсё ж – напісанае застаецца. Дзеля нашае прышласці.

А. БУРЫ.

ЮРЫСТ

Верхнядзвінскай

РА "Камітэта абароны правоў працоўных" праводзіць бясплатнае юрыдычнае кансультаванне па адрасе: г. Верхнядзвінск, вул. Заводская, д. 10.

Час прыёму:

панядзелак, чацвер, пятніца

з 14.00 да 17.00,

тэл. для даведак: 2-25-08

СТАРШЫНЯ

Грамадскага аб'яднання шматдзетных сем'яў Верхнядзвінскага раёна «Сем Я» Н.А. Васіленка

вядзе прыём грамадзян па пытаннях

гуманітарнай дапамогі

ў сераду з 10.00 да 12.00

па адрасе:

г. Верхнядзвінск, вул. Заводская, д. 10.

Тэл. для даведак: 2-25-08

— Як ідзе збор подпісаў за вылучэнне кандыдатаў у прэзідэнты? Чыталі ў раённых аб'яднаннях?

Валянціна К., сябра ініцыятыўнай групы па зборы подпісаў за вылучэнне кандыдатаў у прэзідэнты С. Домаша:

— Я асабіста сабрала, мо, сто подпісаў. Усё адбываецца адпаведна Закону, добраахвотна і добравольна. Парушэнні ж – ахайванне прэтэндэнтаў, грубасць, націск і ўтойванне імя таго, за каго збіраюць подпісы, па чутках, ідзе з боку тых, хто працуе на Лукашэнку.

А.К., сябра ініцыятыўнай групы па зборы подпісаў за вылучэнне кандыдатаў у прэзідэнты В. Цярэшчанкі:

— Хаджу па кватэрах. У большасці людзі ставяцца да маіх візітаў нармальна. Аднак быў выпадак, які мяне глыбока пакруціў. У адной з кватэр пара маладых – муж з жонкай – вырашылі падпісвацца за "майго" кандыдата. Але раптам у пакой увайшла маці маладой жанчыны і закаціла брыдкі скандал. Яна раўла на дачку і зяця, пагражала ім усялякімі карамаі, калі яны не падпісваюцца за Лукашэнка, а ўрэшце ўзяла ды дыктар-хнула мяне з мацюкамі за дзве-

АПЫТАННЕ

ры. Наталля В., сябра ініцыятыўнай групы па зборы подпісаў за вылучэнне кандыдатаў у прэзідэнты М. Чыгіра:

— Я збіраю подпісы па вёсках. Кідаецца ў вочы, што народ дрэнна інфармаваны аб палітычных асобах Беларусі ўвогуле – гэта наступствы дзейнасці дзяржаўных СМІ. Даводзіцца часам тлумачыць людзям, што вылучэнне кандыдатаў – гэта яшчэ не выбары, але чым больш будзе вылучэнцаў, тым шырэйшы будзе пасля народны выбар.

Антон Б., сябра ініцыятыўнай групы па зборы подпісаў за вылучэнне кандыдатаў у прэзідэнты С. Домаша:

— Я спачатку вывучаю і аналізую грамадскую думку, гутару з людзьмі, як і гутарыў раней, "проста так", пра палітыку. З падпісным лістом пайду адразу па патэнцыйных адрасатах, бо не маю магчымасці марнаваць час, ідуць у аддаленую вёску, дзе жывуць пяць пенсіянераў, каб вярнуцца адтуль ні з чым. Агітаваць не збіраюся, пакажу толькі партрэты кандыдатаў.

ЮРЫДЫЧНАЯ КАНСУЛЬТАЦЫЯ

ВАС НАКІРАВАЛІ НА ПРАЦУ

Сёлета я скончыла Полацкі дзяржаўны ўніверсітэт і па накіраванні павінна ехаць на працу ў сваё роднае вёску. Ці будзе мне выплочвацца "пад'ёмныя"?

В.В., Верхнядзвінскі раён.

Каментар юрыста Верхнядзвінскай раённай арганізацыі "Камітэта абароны правоў працоўных":

— У адпаведнасці з артыкулам 96 Працоўнага кодэксу Рэспублікі Беларусь, "работнікам, асобам, якія скончылі навучанне і пераезджаюць на працу ў іншую мясцовасць у сувязі з пераводам, накіраваннем, па арганізаваным наборе або прыёме адпаведнасці з папярэдняй дамоўленасцю, заключанымі дамовамі ці заяўкамі, кампенсуюцца:

1) кошт праезду работніка, асобы, якая завяршыла навучанне і членаў яе сям'і (муж, жонка, дзеці і бацькі мужа і жонкі, якія знаходзяцца на іх утрыманні і жывуць разам з ім) на тых жа ўмовах, што і пры накіраванні ў службовую камандзіроўку;

2) выдаткі па правозу маёмасці чыгуначным, водным і аўтамабільным транспартам (агульнага карыстання) у колькасці да 500 кілаграмаў на самога работніка, асобу, якая завяршыла навучанне, і да 150 кілаграмаў на кожнага пераезджаючага члена сям'і;

3) сутачныя за кожны дзень

ДА ПАДАННЯЎ

Мы працягваем знаёміць нашых чытачоў з гісторыка-археалагічным каментарам да рубрыкі «Паданні», які нам прапанаваў арганізатары конкурсу «Легенды і паданні роднага краю».

Узвышша насупраць касцёлу, на якім месцілася Асвейскае вучылішча – "гімназіум", мае назву Кляштар. Як і належыць такой установе, гэты ўзвышша пляц быў апаясаны кольцам шырокай нізіны, запоўненай вадою. Двор "гімназіума" быў абнесены агароджай метровай таўшчыні з цэглы, крытай чарапіцай, а цэнтральную браму ўрыгожвалі вароты з арнаментам з каваных пруткоў. На самай вяршыні ўзгорка, за пабудовамі, рос цудоўны сад.

Пасля высялення езуітаў у будынку дзейнічала народнае вучылішча. Пасля рэвалюцыі вучылішча расфарміравалі, а пабудовы і сад перадалі камуне, само ж месца сталі называць Ленінскай дзесяцінай.

Затым не стала і камуны. Будынкі перадалі нейкаму прадпрыемльнаму мужыку. Той разабраў іх на цэглу. Ён

знаходжанні ў дарозе ў адпаведнасці з заканадаўствам аб службовых камандзіроўках;

4) адзіначасовая дапамога на самога работніка, асобу, якая завяршыла навучанне ў памеры месячнай тарыфнай стаўкі (аклада) па новым месцы працы і на кожнага пераезджаючага члена сям'і ў памеры адной чацвёртай часткі дапамогі на самога работніка.

5) выплочваецца заробак зыходзячы з аклада па пасадзе па новым месцы працы за дні збору ў дарогу і ўладкавання на новым месцы жыхарства, але не больш чым за тры дні, а таксама за час знаходжання ў дарозе.

Такім чынам, калі Вы едзеце па размеркаванні, скончыўшы ВНУ, Вам таксама павінны зрабіць такія кампенсацыйныя выплаты. Адзіначасовая жа дапамога ("пад'ёмныя"), можна б было пазбавіцца толькі тады, калі б навукальная установа, якую Вы скончылі знаходзілася ў Вашай роднай вёсцы. Іншымі словамі, асобы, якія скончылі аспірантуру, клінічную ардынатуру, вышэйшыя, сярэднія і іншыя навукальныя ўстановы і накіраваныя на працу па размеркаванні па месцы знаходжання навукальнай установы (аспірантуры, клінічнай ардынатуры), дзе яны навучаліся, адзіначасовая дапамога выплочваецца, калі яны да навучанні жылі ў іншай мясцовасці.

КЛЯШТАР

быў настолькі "жвавы", што раскапаў нават сцяпы і падземеллі... ("Кляштар" пуставаў аж да 1990-х гадоў, калі на выраўненым пагорку пабудавалі новы корпус балініцы. Будынак былога манастырскага шпіталю перадалі фабрыцы мастацкіх вырабаў, яго стан пастаў што пагаршаецца. – рэд.).

Захаваўся рукапіс на польскай мове пад назвай "Дзёнік візітара Дамініканскіх манастыроў Паўночна-Заходняга краю 1821 – 32 г.г.". Відавочна, што шмат якія запісы адносяцца да часу, калі гаспадаром Асвеі быў Іосіф Шадурскі. Вось некалькі цытат з дзёніка:

— "Сам Граф Шадурскі наведваў наш манастыр".

— "Былі малебны ўсяго гімназіума".

— "Саветнік Шадурскі, наступнік асвейскі, абсалютна добрапрыстойны, заносіў вялізныя сумы на падтрыманне адукацыі беларускай і інфлянцкай шляхты. Я сам сведка на працягу 20-ці гадоў яго шчодрасці для бедных.

Здзейснілі агляд нашай моладзі. Тэалагі па сваіх прадметах адказвалі на наша здзіўленне. Літаратары, таксама філосафы, беручы навуку ад настаўнікаў чатырох моў, паказвалі і адоранасць, і асабліваю чыгу да навуц.

Прадметы былі: фізіка, матэматыка, літаратура, філасофія, гісторыя і мовы: французская, італьянская, нямецкая, грэцкая. Зараз пачынаюць яўрэйскую".

Ходзяць...

... што звалняецца з пасады і наогул з'яжджае з сям'ёю з Верхнядзвінску дырэктар цэнтральнай бібліятэчнай сістэмы В.І. Крук. У такім выпадку раён страціць найвыдатнейшую арганізатарку не толькі бібліятэчнай справы, а і самых розных бакоў культурнага жыцця. Без Валянціны Іосіфаўны праблематычным стане далейшае існаванне народнага Клуба цікавых сустрэч, вечным праектам можа стаць ідэя стварэння літаратурнага музея, дзеля якога кіроўцай ЦБС так шмат ужо зроблена.

Сярод розных прычын, якія паўплывалі на выбар В.І. Крука, дасведчаныя людзі называюць і такія, як характэрную для нашых мясцовых уладаў няўвагу да працоўных заслуг людзей. Сапраўды, дырэктарка Верхнядзвінскай ЦБС без "нацяжкі" заслужыла ўрадавых узнагарод з высакароднага металу. Але чым яе энтузіязм, адданасць справе, арганізатарскі талент і прафесійнае майстэрства адзначаны на самой справе?

Па завядзёнасці, у Дрысе ўзнагароды сыплюцца толькі на галовы "панаваў" юбіляраў, што беспраблемна і цяжка даседжаюць да пенсіі.

... аб цікавай прапанове адной з супрацоўніц Верхнядзвінскай ДЭУ (дарожна-эксплуатацыйнага ўпраўлення), што была зроблена рэдактару раённай газеты "Дзвінская праўда". Кажуць, што прадпрыемства асоба прапанавала "галоўнаму" за адпаведную плату арганізаваць сіламі "дарожнікаў" абкошванне кавалку ўзбочыны шашы ад Шайтарава да Ляшчылава (1 км), які замацаваны за калектывам выдання рашэннем райвыканкаму. Справа ў тым, што ў рэдакцыі ёсць толькі двое работнікаў, здольных рабіць гэтую "журналістскую" працу – сам галоўны рэдактар і рэдакцыйны шафёр. Таму менавіта яны і апынуліся на ўзбочыне. Мабыць, з пункту гледжання спагадлівай чытацкі "раёнкі" дадзеныя абставіны паўплывалі на якасць выдання. Таму яна і прапанавала паслугі сваёй арганізацыі. Спачатку хадзілі чуткі, што загартаваны супрацоўнікі дзяржаўнай прэсы, якія за гады рынкавага сацыялізму прызначыліся дакладна выконваць любыя распараджэнні выканавачай улады, мужна адмовіцца ад паслуг "дабразасцільцы", аднак зараз кажуць, што нейкая дамова паміж рэдакцыяй і ДЭУ ўсё ж заключана. Мо, "дарожнікі" будуць выпускаць газету, а "газетчыкі" абкошваць шашу?

... што 1 ліпеня (у выхадны дзень) калі бару ў мікра-раёне быў затрыманы супрацоўнік Верхнядзвінскага аддзела Дзяржаўнага следчага камітэту. Кажуць, што пры затрыманні, якое праводзілі два міліцыянты (лейтэнант і сяржант), у следчага адабралі правы на кіраванне аўтамабілем і нават прымянілі фізічную сілу. Калі верыць чуткам, падзея мае доволі дзіўны характар – чалавек выйшаў з уласнага аўто, падыйшоў да бару, упэўніўся, што той зачынены і, вяртаючыся да машыны, убачыў міліцыянтаў, якія выбягалі з кустоў яму насупраць. Калі гэта праўда, то стварэцца ўражанне, што яны спецыяльна падкараўлівалі менавіта дадзеную асобу. Тлумачаць гэтую даволі дзіўную справу наступным чынам: пасля таго, як следчых аддзяленняў ад РАУ-Су (Дзяржаўнага следчага камітэту – зараз асобнае ведамства), пачаліся канфлікты паміж гэтымі структурамі, і затрыманне на пачатку ліпеня з'явілася адгалоскам ведамасных разбораў.